

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-08529/2018-ERU

V Praze dne 24. září 2018

Č. j. 08529-3/2018-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad, jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-08529/2018-ERU s obviněným z přestupku, kterým je společnost **Z&D stavby, s.r.o.**, se sídlem K Bělidlu 568, Horní Staré Město, 541 02 Trutnov, IČO: 274 88 055, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2017 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, společnost **Z&D stavby, s.r.o.**, se sídlem K Bělidlu 568, Horní Staré Město, 541 02 Trutnov, IČ: 274 88 055 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 21. listopadu 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Žďárky, u nemovitosti č. p. 17, v blízkosti plynárenského zařízení (středotlakého plynovodu PE DN 63) činnost, v jejímž důsledku došlo v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto energetického zařízení, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle § 91a odst. 7 energetického zákona, se účastníkovi řízení, za spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 70 000 Kč** (slovy: sedmdesát tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, č. účtu: 19-2421001/0710, variabilní symbol 33218.

Odůvodnění

Dne 17. února 2018 zahájil Energetický regulační úřad (dále též „Úřad“ anebo „správní orgán“) v důsledku zjištění poškození plynárenského zařízení kontrolu dodržování § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil Úřad dne 3. května 2018 Protokol o kontrole č. [REDAKCE] (dále též „protokol o kontrole“) se závěrem, že účastník řízení (kontrolovaná osoba), jako zhotovitel díla, prováděl dne 21. listopadu 2017 v obci Žďárky, u nemovitosti

č. p. 17 v blízkosti plynárenského zařízení činnost, v jejímž důsledku došlo k poškození tohoto energetického zařízení, čímž porušil § 68 odst. 3 energetického zákona. Proti protokolu o kontrole a kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

Provedenou kontrolou bylo zjištěno, že územní správce plynárenských sítí, společnost GridServices s.r.o., pověřený operativní správou majetku společnosti GasNet, s.r.o., přijal dne 21. listopadu 2017 hlášení, že v ochranném pásmu zařízení plynárenské distribuční soustavy v obci Žďárky došlo v důsledku provádění zemních prací 21. listopadu 2017 u nemovitosti č. p. 17 k poškození středotlakého plynovodu PE DN 63 (dále jen „plynárenské zařízení“) o tlakové úrovni od 0,05 bar do 4 bar.

Objednatelem stavebních prací byla obec Žďárky, IČO: 002 73 287, zhotovitelem stavby s názvem „Žďárky – Splašková kanalizace a ČOV“ bylo sdružení společností s názvem „sdružení Žďárky“ zastoupené společností POHL cz, a.s., IČO: 256 06 468 jako správcem a účastníkem řízení. Vztahy mezi objednatelem a zhotovitelem prací byly upraveny smlouvou o dílo uzavřenou dne 12. dubna 2016.

Vlastní přítomnost plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení (zhotoviteli stavby) prokazatelně známa z vyjádření o existenci plynárenských zařízení v zájmovém území výstavby společně s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení společnosti GasNet, s.r.o. ze dne 21. prosince 2016 společně s orientačním a detailním zákresem plynárenského zařízení do mapových podkladů s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání. Dne 3. března 2017 byla vytyčena poloha plynárenských zařízení v terénu s platností 2 měsíců. Vytyčení provedla společnost GridServices, s.r.o. pomocí hledače typu RD a polohu vyznačila barvou na osu potrubí.

Účastník řízení v popisu vzniklé události, který doručil kontrolnímu orgánu dne 6. února 2018, uvedl, že poškození plynovodu provedla osoba, která pro účastníka řízení prováděla práce zemním strojem na základě písemné objednávky. Jedná se o podnikající fyzickou osobu pana [REDAKCE], IČO: [REDAKCE]. Pracovník byl řízen a úkolován hlavním stavbyvedoucím panem [REDAKCE]. Dále účastník řízení rovněž uvedl, že sankce jdou na jeho vrub. Další vyjádření zaslal účastník řízení kontrolním pracovníkům dne 16. března 2018. V něm mimo jiné uvedl, že k poškození plynárenského zařízení došlo při provádění sondy za pomoci zemního stroje. Trasa vytyčení odpovídala skutečnému stavu uložení plynovodu, jak vyplývá z protokolů o vytyčení. Plynárenské zařízení nebylo možné obnažit ručně kopanou sondou, jelikož plynovod byl uložen protlakem v prostoru bývalého mlýna a náhonu ve značné hloubce a na samotném plynovodu byly velké kamenné kvádry, jež nebylo možné ručně odstranit. Plynovod nebyl opatřen ani pískovým obsypaním, ani folií.

Z denního záznamu stavby, z předložené dokumentace, z vyjádření správce plynárenského zařízení a vyjádření účastníka řízení vyplývá, že veškeré zemní práce v místě poškození plynárenského zařízení prováděl účastník řízení. Dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 23. listopadu 2017 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení ze dne 29. listopadu 2017 došlo v důsledku poškození předmětného plynárenského zařízení k doprovodnému úniku plynu do ovzduší v množství 95 m³ po dobu 30 minut a k přerušení dodávky plynu 34 konečným zákazníkům kategorie domácnost. Veškeré náklady spojené s opravami

poškozeného plynárenského zařízení ve výši 21 492,70 Kč byly společnosti GasNet, s.r.o. jako správci poškozeného plynárenského zařízení uhrazeny beze zbytku.

K poškození plynárenského zařízení došlo nevhodnou manipulací zemního stroje při provádění zemních prací.

S ohledem na výše uvedené, po prostudování všech podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 01641/2018-ERU, dospěl správní orgán k závěru, že veškeré podklady pro posouzení věci jsou dostačující a není pochyb o tom, že se předmětného jednání účastník řízení dopustil, a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti a skutečnosti daného případu tzn. skutková zjištění, o kterých nemá správní orgán důvodné pochybnosti, proto správní orgán přistoupil podle § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky v souladu § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

Správní orgán se nejprve zabýval otázkou vymezení časové působnosti a odpovědnosti za spáchání předmětného přestupku ve smyslu § 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, přičemž dospěl k závěru, že ke spáchání předmětného přestupku došlo dne 21. listopadu 2017 tedy v době účinnosti zákona o odpovědnosti za přestupky, který nabyl účinnosti dne 1. července 2017, proto vedl správní orgán předmětné řízení podle zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení se správním řádem a podle energetického zákona.

Přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8, 9, 10 nebo v § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona.

V tomto příkazním řízení se správní orgán zabýval porušením § 68 odst. 3 energetického zákona, dle kterého platí, že v ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Práce v ochranném plynárenském pásmu podle podmínek uvedených ve stanovisku správce přenosové distribuční soustavy podléhají zvláštnímu režimu a je třeba je provádět s maximální odbornou péčí a opatrností.

Účastník řízení věděl, že stavební práce provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení a v jeho bezprostřední blízkosti. Postup při provádění stavebních prací podřídil mapovému podkladu se zakreslením vedení plynárenského zařízení a jeho vytyčení v terénu. Jednalo se o plynovodní potrubí, které bylo uloženo do země protlakem.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a v příčinné souvislosti, tak lze trestat pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není, na základě zjištěných okolností a skutečností vyplývajících z kontrolního spisu, pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při jejichž realizaci nedodržel podmínky pro jejich provádění v blízkosti plynárenského zařízení, a v důsledku porušení těchto podmínek došlo k poškození předmětného plynárenského zařízení.

S ohledem na kvalifikaci účastníka řízení a jeho zkušenosti v oboru vykonávané činnosti mohl předvídat, že v ochranném pásmu plynárenského zařízení se mohou nacházet plynovodní potrubí, která jsou položena technologií protlaku. Způsob uložení plynárenského zařízení mohl očekávat i díky zkušenosti z téže stavby v obci Žďárky,

kdy dne 19. července 2017 stejnou činností poškodil plynárenská zařízení u nemovitosti č. p. 51 a č. p. 110. Na tom, že tak nezabránil vhodným opatřením vzniku poškození plynárenského zařízení, nezmění ani skutečnost, že potrubí bylo technologií protlaku uloženo v prostoru bývalého mlýna ve značné hloubce pod velkými kameny, které nebylo možné ručně odstranit, jak uvedl ve svém vyjádření účastník řízení. S ohledem na výše uvedené lze uzavřít, že účastník řízení je plně odpovědný za spáchání předmětného přestupku a způsobenou škodu.

Charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v tomto případě energetickým zákonem.

S ohledem na shora uvedené lze uzavřít, že účastník řízení svým jednáním porušil § 68 odst. 3 energetického zákona, čímž došlo k formálnímu naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formálních znaků přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku, jeho škodlivosti pro společnost, jak vyplývá z § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

Správní orgán se také zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku (porušení povinností) zabránil. Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, však nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, tedy zánik odpovědnosti za spáchání předmětného přestupku. Lze tedy konstatovat, že účastník řízení, s ohledem na výše uvedené, nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinností zabránil.

Ve vztahu k výše uvedenému lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením § 68 odst. 3 energetického zákona.

Za přestupek podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle § 91a odst. 7 energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, době trvání a okolnostem, za kterých byl spáchán.

Při stanovení výše uložené pokuty přihlížel správní orgán ke všem výše uvedeným okolnostem a skutkovým zjištěním projednávaného případu.

Při určení druhu a výměry správního trestu, tj. pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu § 37, § 38 a § 39 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, okolnostem jeho spáchání, následkům, přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a též k osobě pachatele, tj. účastníka řízení.

Účastník řízení, který je právnickou osobou, jehož činností je mimo jiné provádění přípravných a dokončovacích stavebních prací a specializovaných stavebních činností, si měl být velmi dobře vědom toho, že v ochranném pásmu plynárenského zařízení je nutno zemní práce provádět s maximální opatrností a předcházet vzniku případných škod, což účastník řízení nezajistil. Tyto skutečnosti správní orgán hodnotí při stanovení výše uložené pokuty jako okolnosti přitěžující.

Přitěžující okolností je i přerušení dodávky plynu 34 koncovým zákazníkům po dobu 30 minut a únik plynu do ovzduší v množství 95 m³.

Ve vztahu k opakovanému spáchání totožného přestupku účastníkem řízení, který je předmětem tohoto příkazního řízení, kdy účastník řízení dne 19. července 2017 na téže stavbě obdobným způsobem poškodil plynárenské zařízení na dvou místech, kdy za toto jednání byla účastníkovi řízení Úřadem uložena příkazem ze dne 28. února 2018, evidovaným pod č. j. 01043-4/2018-ERU, který nabyl právní moci dne 13. března 2018 pokuta ve výši 55 000 Kč, správní orgán uvádí, že při posuzování odpovědnosti účastníka řízení a okolností daného případu, aplikoval v tomto příkazním řízení **absorpční zásadu**.

Snahu o řešení opravy poškozeného plynárenského zařízení a úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy vyhodnotil správní orgán jako okolnosti polehčující, stejně tak i to, že vedení plynárenského zařízení bylo v terénu před zahájením zemních prací vytyčeno. Jako mírně polehčující okolnost lze hodnotit i obtížnost terénu, ve kterém byly zemní práce prováděny. Obtížnost terénu však v žádném případě nemůže být důvodem k zániku odpovědnosti. Účastník řízení svou činnost musí přizpůsobit okolnostem a zvolit takový způsob prováděné činnosti, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo.

Co se týká majetkových poměrů účastníka řízení, pak správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek (správní delikt) je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Správní orgán vycházel z veřejné části obchodního rejstříku, z níž zjistil, že účastník řízení je právnickou osobou s předměty podnikání výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, provádění staveb, jejich změn a odstraňování. Z účetní závěrky [2017] účastníka řízení (zveřejněné ve sbírce listin v obchodním rejstříku) vyplývá, že účastník řízení vykázal tržby z prodeje výrobku a služeb ve výši 44 837 000 Kč.

S ohledem na výše uvedené a vzhledem k tomu, že uložená pokuta byla stanovena ve výši, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu, tj. při dolní hranici možné zákonem stanovené sazby, nelze v případě účastníka řízení, uvažovat o tom, že by uložená pokuta pro účastníka řízení mohla mít likvidační charakter. Zároveň správní orgán uvádí, že pokuta

byla uložena v souladu s § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Jan Křepinský, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha